

2006-06-14

ElmarknadsKontakt

Innehåll:

ElmarknadsKontakt i ny dräkt	1
Avtal och regelverk	1
Effektrapport lämnad till regeringen	1
Balans- och slutavräkning	1
Nyttillkomna balansansvariga i timavräknade mätpunkter	2
Nytt balansansvarsavtal för 2007	1
Rapport från balansansvarsdagen	1
Stöd för elmarknaden	2
Beräkning av andelstal i samband med regeländringen	2
Branschgemensam workshop "AKTSAM" genomförd	2
EAN-kod för anläggningsidentiteter	2
Rapport från Mätvärdesrutingruppen	3
Svenska Kraftnät har fått frågor om hur beräkningen av preliminära andelstal (PAT) ska genomföras i samband med att ny timmätning installeras för uttagspunkter med en huvudsäkning > 63 A. Vid beräkningen av PAT ska årsenergin (per räkneverk) ligga till gru	2
Timmätning införs för anläggningar > 63 A	2
Naturgasverksamheten	3
Gasmarknadsrådet	3
Övrigt	3
Ny designstolpe i Åre	3
Svenska Kraftnät delar ut miljöpris	3
Sveriges ordförandeskap i Nordel överlämnat	3

ElmarknadsKontakt i ny dräkt

Under våren har vi fräschat upp vår grafiska profil och här är nu resultatet för nyhetsbladet ElmarknadsKontakt. Vi kommer så småningom att byta namn på bladet då naturgasfrågorna i framtiden kommer att få ökat fokus i detta nyhetsblad.

Avtal och regelverk

Effektrapport lämnad till regeringen

I regleringsbrevet för år 2006 har regeringen uppdragit åt Svenska Kraftnät att senast den 15 april 2006 redovisa hur arbetet fortskrider med att ta fram en marknadsbaserad lösning för att upprätthålla effektbalansen vid extrema förbrukningstoppar även efter februari 2008. Rapporten finns på vår webbplats www.svk.se under valet Info, rapporter.

Balans- och slutavräkning

Rapport från balansansvarsdagen

Den 16 maj hölls den årliga balansansvarsdagen i Räcksta. Tania Pinzón - som ansvarar för balansansvarsavtalet - presenterade förslag till förändringar i kommande års balansansvarsavtal. Cecilia Hellner gjorde en sammanfattning av de förslag till harmonisering som tagits fram av Nordel efter de nordiska energiministerrnas möte i Akureyri 2005 och Lars Munter visade statistik från Svenska Kraftnäts balansavräkning.

Nytt balansansvarsavtal för 2007

Det nya balansansvarsavtalet för 2007 presenterades den 1 juni för deltagarna i Elmarknadsrådet. Det blir inga stora förändringar av avtalet men de viktigaste är följande:

- Bibehållen avtalslängd och -period för avtalet.
- Ett avtal "med reglering" för samtliga balansansvariga.
- Inga förändringar av förbruknings-/produktionsavgiften.
- Ingen omformning av effektreservavgiften men sänkning av effektreservavgiften.
- Bibehållet tak för reglerbud (50 000 SEK/MWh).
- Et tak på 50 000 SEK/MWh för balanskraft införs.
Klargörande: Effektreserven aktiveras efter alla kommersiella bud.
- 8000 SEK/MWh + rörligt produktionspris då effektreserv körs, behålls.

- Undantaget från höga priser gäller fortsatt enbart vid körning av störningsreserv och bortkoppling.
- 10 000 kr/MWh för störningsreserv slopas. Istället nyttjas senaste uppregleringspris (i praktiken ingen skillnad jämfört med vad avtalet anger idag).
- Bortkopplingspriset kvarstår på ”minst 20 000 SEK/MWh” i avvaktan på den kommande nordiska harmoniseringen.
- Förändringar i planeringsinformationen till Svenska Kraftnät.

Nyttillkomna balansansvariga i timavräknade mätpunkter

Vi vill påminna om att nyttillkomna timavräknade mätpunkter - där balansansvariga är nya i nätområdet - ska anmälas till Svenska Kraftnät som strukturförändringar. Det gäller t.ex. när nätägare installerar timmätning för uttagpunkter mellan 63 – 200 A (den nya gränsen >63 A för timmätning). Vi har observerat att många glömt att anmäla detta då vi konstaterat obalanser i nätområdena som följd.

Stöd för elmarknaden

Branschgemensam workshop ”AKTSAM” genomförd

Inom Verksamhetsrutingruppen (den grupp som tar fram rutiner i Svensk Elmarknadshandbok) togs initiativ till att genomföra en branschgemensam workshop kallad ”AKTSAM” (AKTörer i SAMverkan). Den hölls den 2 maj i Stockholm och syftet var att samla alla aktörsroller på elmarknaden (nätägare, systemansvarig, elleverantörer, balansansvariga och leverantörer av stödsystem) för att definiera och dokumentera de problem som man upplever fortfarande finns på elmarknaden idag. Även elanvändaren fanns med i form av Bo Hesselgren som berättade om de frågor som elanvändare ställer till Elrådgivningsbyrån.

Efter dagen kan man konstatera att leverantörsbytena som tidigare var ett stort problem, idag har ersatts av andra problem. Ett växande problem är att mätaravläsningar inte görs enligt regelverket. Vid i princip varje förändring av förhållandena i en uttagpunkt ska mätaravläsningar utföras och rapporteras. Sker det inte alls eller inte i tid blir det ett problem för någon annan aktör och i slutändan är det kunden som drabbas av försenad eller felaktig fakturering. Elmätaren kan betraktas som en ”kassaapparat” eftersom mätvärdena är underlaget för avräkning och debitering vidare i aktörsleden. Dålig mätvärdesrapportering är ett hinder för en fungerande konkurrens på elmarknaden.

Andra problem är att aktörerna inte alltid förstår vikten av att följa lagkrav och de rekommendationer som finns beskrivna i Svensk Elmarknadshandbok. Mycket p.g.a. att man inte förstår att en annan aktör blir affärsmässigt lidande vilket påverkar möjligheten att konkurrera på lika villkor på elmarknaden.

EAN-kod för anläggningsidentiteter

Just nu står elnätsföretagen inför arbetet att byta anläggningsidentiteterna till EAN-nummer. För att det ska kunna ske på ett smidigt sätt har en arbetsgrupp tagit fram ett förslag till rutin för hur övergången ska hanteras. Rutinen har stämts av med Verksamhetsrutingruppen, som arbetar med Elmarknadshandboken. Rutinen finns att hämta på Svensk Energis webbplats www.svenskenergi.se.

Timmätning införs för anläggningar > 63 A

Från och med den 1 juli 2006 är det krav på timmätning för alla lågspänningsanläggningar med en säkringsstorlek > 63 A. En hel del timmätare är f.n. på väg att installeras av nätägarna. Det är viktigt att timavräkningen startas vid ett *månadsskifte*, även om timmätaren tagits i drift tidigare. I ElmarknadsKontakt 1/2006 fanns ett exempel på hur planeringen av arbetet kunde göras för att klara de meddelandekrav och tidsfrister som gäller.

Avräkningsmetod för timmätta uttagpunkter > 63 A

Av förekommen anledning måste vi påpeka att de uttagpunkter > 63 A som ska timmätas enligt de nya kraven också ska ingå i timavräkningen. Det har förekommit uppgifter om att vissa nätägare har trott att dessa timmätta uttagpunkter även i fortsättningen skulle kunna schablonavräknas. Så är alltså inte är fallet.

Beräkning av andelstal i samband med regeländringen

Svenska Kraftnät har fått frågor om hur beräkningen av preliminära andelstal (PAT) ska genomföras i samband med att ny timmätning installeras för uttagpunkter med en huvudsäkring > 63 A. Vid beräkningen av PAT ska årsenergin (per räkneverk) ligga till grund för varje elleverantörs andel av förbrukningsprofilen (dvs. gällande rutiner), för de uttagpunkter som fr.om. den 1 juni 2006 fortfarande ska schablonavräknas.

Hur man sedan ska förfara vid fördelningen mellan månaderna är starkt beroende av hur stor energimängd som kommer att bli mätt per timme. Om energimängden är försumbar i förhållande till förbrukningsprofilens, så finns det inte någon anledning att vidta några speciella åtgärder. Om det däremot är en stor andel som kommer att timmätas skulle det kunna finnas anledning att göra vissa korrigeringar för att inte fördelningen ska bli felaktig.

När Svenska Kraftnät kontrollerar det totala preliminära andelstalet för ett schablonberäkningsområde mot områdets förbrukningsprofil, kommer det att uppstå en energidifferens upp till ett år efter att timmätningen installerades. Denna differens ska motsvara de eventuella korrigeringar som nätägaren gjort av förbrukningsprofilen p.g.a. att timmätning installerats i området. Eftersom PAT i balansavräkningen används för att procentuellt fördela den aktuella förbrukningsprofilen, har eventuella avvikelser ingen praktisk betydelse om den relativa andelen för varje balansansvarig motsvarar dennes leveranser.

Om nätägaren vill uppnå helt korrekt beräkning av slutliga andelstal (SAT) bör nätägaren genomföra mätaravläsningar för samtliga schablonavräknade uttagspunkter i samband med installationen av timmätningen. Det är under alla omständigheter viktigt att avräkningssystemet arbetar med samma förbrukningsprofil (AK-koefficienter) vid beräkningen av SAT som vid PAT. För SAT accepteras ingen skillnad i energi mellan totala SAT och leveransperiodens förbrukningsprofil (samma krav som alltid).

Rapport från Mätvärdesrutingruppen

En särskild arbetsgrupp - Mätvärdesrutingruppen (MVR) - har på uppdrag av Verksamhetsrutingruppen har tagit fram rutiner inför den framtida månadsvisa mätningen. Handbokens kapitel 5 kommer så småningom att uppdateras med dessa rutiner efter att de kommande nya mätföreskrifterna börjar gälla. Rapporten kan användas av branschens aktörer för att redan nu göra sig en bild av vilka förändringar i stödsystem och organisation som kommer att behövas i samband med den månadsvisa mätningen.

Du kan ta del av rapporten genom att gå in på vår webbplats under valet Kundstöd/Svensk Elmarknadshandbok/Handboken - mötesanteckningar.

Naturgasverksamheten

Svenska Kraftnät har numera systemansvaret för naturgas och på vår Marknadsavdelning arbetar nu ett antal personer med dessa frågor: Ulrika Formgren och Jenny Fridström som bl.a. arbetar med balansansvarsavtalet, Mats Karlsson som ansvarar för IT-stödet för balansavräkningen av naturgas samt Annika Löw, Birger Fält och Lars Westerlund som arbetar med den löpande avräkningen. Ett nytillskott för naturgasen är Zarah Andersson som tidigare arbetat på Elsäkerhetsverket och som är nyanställd sedan den 1 juni.

De frågor som man just nu arbetar med inom naturgasverksamheten är att färdigställa balansansvarsavtalet som ska börja gälla den 1 oktober 2006 samt att föreslå ett regelverk om anvisad gasleverantör. På Driftavdelningen utövas systemövervakningen dygnet runt. Arbetet pågår med att ta fram ett systemdriftavtal med berörda parter; Energinet.dk, som är systemansvarig och transmissionsägare i Danmark och Nova som är transmissionsägare i Sverige.

Gasmarknadsrådet

Ett möte i gasmarknadsrådet hölls den 3 maj och då avrapporterades läget för systemdriftavtalet för naturgas och ändringarna i balansansvarsavtalet för gas. Protokoll finns att hämta på vår webbplats under valet Företaget/ Protokoll från råden.

Övrigt

Ny designstolpe i Åre

I syfte att förbättra förutsättningarna för en effektiv nordisk elmarknad har Nordel identifierat fem nätinvesteringar som bedöms särskilt viktiga ur ett nordiskt perspektiv. Av dessa berörs Sverige av tre. Det är en förbindelse till Norge: Nea-Järpströmmen, till Finland: Fenno-Skan 2 och inom Sverige: Sydlänken.

I samband med att förbindelsen Nea-Järpströmmen byggs föreslås att en särskilt designad stolpe placeras strax öster om Åre. Stolpen kan bli ett karaktäristiskt landmärke i området och ett tilltalande inslag i landskapsbilden. En designtävling har anordnats och fyra bidrag har inkommit, bl.a. från konstnärer med lokal anknytning. Vinnaren kommer att presenteras i Åre den 29 juni.

Svenska Kraftnät delar ut miljöpris

Svenska Kraftnäts miljöpris syftar till att stimulera till utveckling av nya lösningar, metoder, produkter m.m. som kan ha en positiv inverkan eller minska den negativa inverkan på miljön i Svenska Kraftnäts verksamhet. Priset, som är på högst 100 000 kronor, kommer att delas ut för första gången på vår kund- och intressentdag i mars 2007.

Insatser som kan nomineras till priset är miljöbefrämjande insatser inom t.ex. näringsliv och organisationer samt resultat från forskning och utveckling. Insatserna ska kunna leda till miljöförbättringar inom Svenska Kraftnäts verksamhetsområden såsom utveckling, planering, byggande, underhåll och drift av högspänningsnät och stora kraftsystem.

Insatserna kan exempelvis gälla:

- Minskad användning av miljöskadliga ämnen
- Minskad risk för utsläpp av miljöskadliga ämnen
- Reducerade överföringsförluster
- Minskad energianvändning
- Minskade ingrepp i naturen eller minskad visuell påverkan av anläggningar
- Minskad exponering för elektriska och magnetiska fält
- Främjande av artrikedom och biologisk mångfald i ledningsgator.

Som pristagare kan nomineras enskilda personer eller grupper som tillsammans medverkat till det arbete nomineringen gäller. De nominerade kan vara verksamma inom forskning, offentlig sektor, företag eller organisationer. Även privatpersoner kan komma i fråga. Nomineringarna ska avse arbeten som genomförts under den senaste femårsperioden.

Bidrag ska lämnas till Svenska Kraftnät senast den 15 november 2006.

Mer information om priset kommer att läggas ut på vår webbplats i augusti. Om du har frågor redan nu är du välkommen att kontakta miljöchef Eva Bergius, telefon: 08-739 78 11.

Sveriges ordförandeskap i Nordel överlämnat

Den 12 och 13 juni hölls Nordels årsmöte - det högsta beslutande organet inom Nordel. Mötet hölls i Fiskebäckskil på Västkusten. I samband med årsmötet avslutade Sverige sitt tvååriga ordförandeskap inom Nordel och överlämnade värdskapet till Finland. Två arbetsamma men väldigt händelserika år är över. Ordförande inom Nordel har Svenska Kraftnäts GD Jan Magnusson varit och i Nordels Sekretariat har Christina Simón, Lena Norén och Irene Klee ingått. Nordels årsberättelse finns att hämta på www.nordel.org.